Социялістичний Провідник.

Домініяльний Екзекутивний Комітет Социялістичної Партиї Канади.

Адрес секретара: D. G. McKenzie, Box 1688, Vancouver, B. C.

Центральний Заряд Федерациї У. С. Д.

Головний секретар Федерациї т. М. С. Ферфей, Hillcrest Alta. Фінансовий секретар т. Йосиф Сенюк 443 Kinistino ave. Edmonton Alta. Касієр т. Іван Гумен, Edmonton. Відпоручні члени Центрального Заряду: т. В. Скорейко Box. 79, Coleman Alta, т. Н. Д. Ткачук Canmore Alta. т. Г. Топольницкий Edmonton, т. С. Фодчук Edmonton.

Відділ Ф. У. С. Д. в Едмонтоні Адрес секр. фін. А. Дудар. Box 962, Edmonton, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Ванкувер. Адрес фін. секр. Р. Воронюк Box 482 Vancouver, B. C.

Відділ Ф. У., С. Д. в Гілкрест. Адрес секр. фін. М. С. Ферфей. Hillcrest Alta.

Відділ Ф. У. ,С Д. в Нанаймо. Адрес секр. фін, М.Ферфей Box 850, Nanaimo, B. C.

Відділ Ф. У. С. Д. в Ліля Адрес секр. фін. П. Пантелюк, Box 44, Lille,Alta.

Відділ. Ф. У. С. Д. в Ланук адрес: П. Тересько Lanuke, Alta.

Відділ Ф, У. С. Д. в Летбрідж Адрес секр. . Варостек Box 582. Lethbridge Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Колман Адрес Box 79. Coleman Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Кардіф Адрес секр. фін. С. Грицій Cardiff, Alta.

Від. Ф. У.С. Д.в Кенмор Адр. Box 274. Canmore.Alta Н. Д. Ткачук. Секр.

ОДИНОКА РУСКА ТОРГОВЛЯ МІШАНИХ ТОВАРІВ М. КУЦІНСЬКОГО
532 Kinistino Ave. EDMONTON
ДОБРІ ТОВАРИ СКОРА ОБСЛУГА І НАЙНИЗШІ ЦІНИ. ЯК НЕ ВІРИТЕ ТО ПРИЙДІТЬ І ПЕРЕКОНАЙТЕСЬ

SHORT, CROSS. BIGGAR&COWAN,
Вп. П. П. Шорт, К. С.; Гон. С. В. Крос; О М. Біггар; Гектор Кован адвокати, соліцітори і нотарі поручають свою Канцелярію в будинку **Merchant Bank.**
Виробляють грошові позички.

ЧИТАЙТЕ СОЦИЯЛІСТИЧНІ ЧАСОПИСИ

ЗЕМЛЯ І ВОЛЯ
орган українскої социял-демократиї В Галичині
Виходить що тижня.
Передплата 2 дол. на рік
Адреса: Земля і Воля ул. Собіского ч. 3 Lemberg, Austria

WESTERN CLARION
Виходить що тижня.
Предплата $1 річно.
Адрес: Western Clarion 165 Hastings St Vancouver B. C.

Logans Employment Agency Ltd. 648 Firsth Str. Edmonton
Ми можемо Вам дати ліпше заняте чим іньше бюро в місті.

ПОЖИЧКА ГРОШИЙ
На фарми і міські реальности
BOYLE PARLEE CO
АДВОКАТИ НОТАРІ
Garlepy Block
EDMONTON · ALTA
Phone 1135

The Edmonton House Furnishing Co.
442 Jasper ave.East.
Ми маємо втор з убранем, черевиками, Ріжного рода меблі в нас можна дістати за найтаньшу ціну, за що ми вам ручимо. Також меблі кожна ,дістати на кредит. Говоримо по руски.
Ріжного рода jewellrs.

ДРУКАРНЯ „НОВОІ ГРОМАДИ"
Приймає всякі роботи в обсягу друкарства в українскій, польскій, англійскій і німецкій мові. Посідаючи три друкарскі машини гонені двома електричними моторами є наша друкарня в можности виконати всякі поручені єї роботи точно, скоро і по умірковоних цінах.
Адрес: NOWA HROMADA 443 KINISTINO AVE EDMONTON, ALTA PHONE 4613

РЕДАКЦІЯ ЗА ОГОЛОШЕНИЯ НЕ ВІДПОВІДАЄ

ПОЗІР! ПОЗІР!
Поручаю ласкавій увазі шановної публики свою знамениту торговлю мішаних товарів.
У мене можна дістати смачні і тані обіди.
Для приїзджих вигідний і спокійний вічлір!
Хто хоче купити або продати корисно землю або лота, служу добром радою даю совістні інформациї Не забудьте при нагоді скористати!
W. FERBY
1134 KINISTNO
EDMONTON ALBERTA

ALBERTA REAL ESTATE CO. EDMONTON ALBERTA
Чи Ви чули про Едмонтон? думаємо, що чули тай про гроші, як люди заробляють на лотах. Се не жарт а правда от Вам оден випадок покажемо. Лота була куплена посліднoї осени за $6.000 а тепер продана за $15.000, то файний заробок правда? А що Ви робите, годні Ви чекати далі. Чи возьмете ся і Ви, щоби гроші робили гроші? А се дуже легко можна кождому зробити, як лиш купить лоту в Едмонтоні. Едмонтон буде одним з найбільших міст в Канаді, се вже певне, бо зелізні колеї сами потрафять збудувати великий Едмонтон, а вугле, а тартаки в Пекінг Гавзи і другі фабрики, отож видите що будучність запевнена Едмонтонови. Ми маємо ще кілька лотів дуже таних бо лиш $150 за оден, всего $ 50 готівков в решта по $ 25 що три місяці, 8% процент на рік то спорі ' вім підуть в гору. Сі лота 33X147·5 пів милі від міста і G. T. P. R. ярдів і шапів так звані Roselyn.
Отож хто хоче купити лота або хату денебудь в Едмонтоні або фарму то звернітъ ся до нас а ми з охотов послужимо, так само ті що мають на продаж просимо подати опис і ціну з виплатом, докладно. Пишіть і гроші посилайте на адресу.
ALBERTA REAL ESTATE CO.
536. KINISTINO AVE. EDMONTON ALTA

ЩИРІТЬ НОВУ ГРОМАДУ! ПЕРЕДАВАЙТЕ ЄЇ З РУК ДО РУК ВІД ХАТИ ДО ХАТИ! ТОВАРИШІ ВІД ВАС ЗАЛЕЖИТЬ, ЩОБИ ОНА НА ДРУГИЙ РІК СТАЛА ДНЕВНИКОМ!

Jackson Bros.
Досьвідчені годинникарі і ювілєри.
Мають на складі найліпші годинники, золоті перстені, хрести і хрестики.
Виробляють позволення на женитьбу!
303, Jasper Ave, Edmonton, Alta.

Як хочете доброго пива, вина або горівки, то звертайтесь до Capital Wine&Spirit Co. Lim. 127. Jasper ave, Phone 1250 Edmonton W.O.Viggar, manager

Роботи!
Як хочете доброї роботи і доброї плати, то звертайтесь до Capital Employment Office 894 Перша улиця Едмонтон.

Карло Кавцкий.

Від Ремесла до Капіталізму.

(Продовжене.)

Ремісники почали спинати наплив нових робітників як своїх конкурентів, заостругоючи вимоги приняти до своїх заводових стоварищень, так зв. цехів. Але ся робота тім більше гнала цілі хмари робітників позбавлених власности в сіти купців, котрі потребували наемних робітників до своїх підприємств. В такий спосіб, через експроприяцию, через кроваву і жорстоку революцию, якій немарівної історыї, дістали положені підвалини для розвою капіталістичної індустриї, капіталістичної продукциї. Але, в дійсности, се була революция богатих і можних против слабих і бідних і чи не длятого ще й нині називають часи сеі революциї часами гуманітаризму і визволення ся людської думки і то як раз ті самі, котрі найдужче кричать тепер на страшні, революцийні заміри Социялізму

Се, що широка маса робітників дістала позбавлена средств продукциї і всякої власности, то є стала масою пролетаріяту, було конечною вимогою для витвореня капіталістичної продукциї на велику скалю. Сего вимагав економічний розвій. Але і ту, як завсігди, пануюча кляса не придивлялась спокійно користям, які їй приніс сей розвій, але она насильно старалась забезпечити свої інтереси і присцішити хід розвою. Тому бачимо, що повстаню капіталістичної суспільности товаришить фізичне, насильство в своїй найбрутальнійшій і найбільше жорстокій формі.

3. СМЕРТЕЛЬНА БОРБА ДРІБНИХ ПІДПРИЄМСТВ.

Новий спосіб продукциї ріжнив ся від давного на позір дуже не богато. Єго початкова форма була така, що капіталіст доставчав своїм наемним робітникам сирих матерлялів, приміром ткачам пряжі, а они в себе дома виробляли що треба, і віддавали готовий продукт капіталістови. В дійсности вже ся форма капіталістичної продукциї, хоч як зближена до ремесла, принесла вже велику ріжницю межи реміснйиком, що працював на свій рахунок, а робітником що працював в себе дома, але на рахунок капіталіста. Зміною положеня робітника спричиненою новим способом продукциї, займемо ся пізнійше, коли обговоримо дальший розвій сеі продукциї.

Незабаром капіталісти перестали позволяти робітникам працювати в дома. Вони заставляють робітників працювати в своїх робітнях, де їх могли ліпше нагладати. Се передівсім витворило підставу властивої капіталістичної індустриї на велику скалю, як також підставу для розвою нових способів продукциї, який поступав що раз наперед. Тепер, коли в одній робітни працювало більше число робітників, став можливим поділ праці в продукциї. Підчас панованя дрібних підприємств спричинив поділ праці зріст числа ріжних заводів, а зменшене ріжнородности артикулів, які витворяв оден робітник. Але кождий з них витворяв цілий предмет. Наприклад поділ праці в пекарстві спричинив, що вже кождий пекар не виробляв всіх родів хліба, Оден продукував тілько білий хліб, а другий тілько чорний. Але кождий продукував цілі бохонці хліба. Поділ праці в великих закладах спричинив поділ поодиноких чинностий потрібних до витвореня одного предмету межи ріжних робітників. Вся робота поодиноких робітників сходить поволи на що раз простійші чинности, які они безнастанно повторяють. Великий заклад, де в той спосіб проводить ся продукцию, з фабрикою. Видайність праці поодиноких робітників при тім значно зростає. Але се мало еще другий, далеко важнійший наслідок. Коли поділ праці в поодиноких заводах поступив так далеко, що продукцию одного предмету поділено на найпростійші чинности і робітник став властиво машиною, то треба вже було зробити лиш один крок в перед, щоби робітника заступити машиною.

І сей крок зроблено. Сему сприяв розвій природних наук, а передовсім відкрите поруйшаючої сили пари, яке в перший раз дало чоловікови висві незавнсиму і послушну силу.

Впровадженє машин до індустриї було рівнозначним з економічною революцию. Через машину великі капіталістичні заклади осягнули свою найвисшу, досконалу форму. Машинерия стала для капіталістичної продукциї могучою зброєю, котра легко побориювала всякий опір, і зробила що дальший економічний розвій став тріюмфальним походом капіталізму

В сімдесятих роках вісімнайцятого століти випайдено перші практичні ткацькі машини, які впроваджено в ткацкій індустриї в Англиї. В тім часі винайдено також парову машину. Відтепер машина здобуває одну галузь індустриї за другою. Аж до сорокових років девятьнайцятого століта капіталістична індустрия поза Англією була незначною. В пятьдесятих роках она сильно розвинула ся в Франциї; В шістьдесятих а по части в сімдесятих роках она запанувала в Злучених Державах, в Німеччині, і Австриї.

В послідних десятиліттях она усадовилась також в Росиї, Вехідних Індиях і Австриї. Тепер она вже простирає ся на Вехідну Азию, Полудневу Африку і Полудневу Америку

Що значать могучі сьвітові держави послідних століть в порівнаню до сеі геликаньскої імперії капіталістичного індустриялізму?

(Дальше буде)

ПЕРЕДПЛАТА
виносить для Канади і Злучених Держав:
На цілий рік 2 доляри.
На пів року: 1 долар.
Для Европи:
В Австриї: 10 корон.
В Росиї; 5 рублів.
В Німеччині; 10 марок.
ПИШІТЬ НА АДРЕС:
Nowa Hromada
EDMONTON ALTA.
KINISTINO Ave. 443.

НОВА ГРОМАДА
NEW SOCIETY

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОРГАН ФЕДЕРАЦИЇ УКРАЇНЬСКОЇ СОЦИЯЛ-ДЕМОКРАТИЇ В АМЕРИЦІ
ВИХОДИТЬ ЩО ТИЖНЯ В ЕДМОНТОНІ КАНАДА

НОВА ГРОМАДА
Центральний орган Федерациї українскої Социял-демократиї виходить що тижня в Едмонтоні під контролею Центрального Заряду Федерациї.
Редактор Роман Кремар.
Адрес:
NOWA HROMADA
EDMONTON ALTA
KINISTINO AVE. 443
SUBSCRIPTION: $ 2 PER YEAR
Phone 4613

РІК I. Ч. 16. 9. ЧЕРВНЯ. 1911 EDMONTON JUNE 9. 1911 VOL.I. No. 16.

ЧИСЛО СМЕРТНИХ ЗАСУДІВ В РОСИЇ

яке в попередних місяцях було зменшило ся, в марті с.р.знов сильно підняло ся в гору. Після часописних вістий від 1-го марта до 1-го цьвітня в ріжних містах Росиї военно-окружними судами видано 52 смертні засуди (в лютім 10, в січни 8). Смертних засудів було в поодиноких містах: в Катеринодарі 10, в Новочеркаську 9, в Полтаві 7, в Катеринославі та Тифлисі по 6, в Уфі 4, в Владикавказі 4, в Севастополи 2, в Ташкенті, Одесі, Грозпім та Єлисаветграді по 1. Всего за першу четвертину с. р. засуджено на смертну кару 65 людий. Страчено 12 людий. З них у марті в Москві 2, в Харкові 1. В Полтаві один засудженый на смертну кару не дождаючи оголошеня засуду в остаточній формі, повісив ся.

На дни 29-го мая с. р. посол Сульцер предложив дотичній комісиї в Палаті Послів в Вашингтоні резолюцию, домагаючу ся слідства в справі поступованя з еміграптами нюйорського еміґр. комісаря, Віліямса. Сульцер заявив, що примінюване драконських способів Віліямса в нюйорськім еміграцийнім стациі стало вже голосним, „сьвітовим скандалом", та що почуте кождої людини мусить проти сего запротестувати. Рівночасно із ним явила ся депутація часописних товариств, складаючих ся з Американців, роджених за границею, та предложено палаті цілі стоси чужомовних, тут виходячих часописей, критикуючих шовіністичну „систему Віліямса. Член депутациї, др. Юлій Гофман предложив доказів соток варварських депортовань. Комісия порішила взяти під розвагу поступоване самодержавци на Еліс Айленд.

Конець мексиканської революциї.

Після донесень американьских часописей виглядає так, начеб мексиканьска революция добігала до кінця. Президент Діяц покинув Мексико і утік до Іспаниї. Повстанці стали тепер панами майже цілого Мексика.

Але що по кождій революциї приходить еще звичайно контр-революция, то здає ся і в Мексику не скоро еще буде спокій. Найновійші вісти, доносять, що в столици Мексіко зроблено динамітовий замах на Фр. Мадеро, вожда повстанців. Сей заговір вправді ударемнено але на нім певно не скінчить ся.

Право голосу для Жінок.

В Конґресі, в Вашингтоні, предложено проект конґресмена Монделя після якого усі жінки мали-б мати право голосованя на рівні з мущинами.

Завертають еміґрантів з Канади. З Норт Портал, завернено почавши від 1. марта до 15. цьвітня 69 еміґрантів між иньшими найбільше Італіянів, бо аж 26, дальше 12 російских робітників, 13 австрийских робітників, 5 фінляндців-(гірників, 4 Угрів-робітників, 3 Поляків-робітників, 2 мурнів фармерів і 1 робітника Русина. Канада починає на спосіб Злуч. Держав перебирати між еміґрантами.

Маневри у воздусі.

З Льондона доносять, що 14 літачів, а між ними Блеріо і Ґреган Вайт, уладжують в пятницю сего тижня маневри літаків. Маневрам будуть приглядати ся міністер війни, офіцири, генер. штабу і парляментарні посли. Маневри будуть мати военний характер. Літачі будуть переносити телеграми, кидати бомби, перевозити армати і т. ин.

Наслідник престола обкиданий камінем.

Наслідник австрийського престола,архикнязь Франц Фердинанд, вибрав ся автомобілем на лови в околицю міста Праги. Вертаючи до палати Коновіч переїздав через село Буковар, заселене виключно Чехами. В тім посипалось на архикнязя каміня, яко поранило найбільше шофера, що кермував машиною. Архикнязь вийшов ціло. Жандармерія пошукує за справцями нападу.

Оголошеня На Хмарах.

Інжінерові з Данії В. Ларсенови удалося винайти спосіб оголошуваня на хмарах. Образи,які кидає на хмари владжена відповідно на сю ціль машина, видно дуже докладно і виразно на віддаль білше ак пів милі.Винахід сей заінтересував головно військові круги, які думають уживати сего способу до военних цілий.

Нова папська енцикліка.

Дня 29 мая видав Папа Пій X. нову енцикліку, в якій остро виступав проти революцийного португальского уряду, за переведене роздїлу держави від церкви. Як відомо португальский уряд заявив, що держава немає нічого спільного з церквою і що уряд жадної більше церкви спомагати не буде. Дотепер в Португалії було так, що тілько католицка церков була державною церквою і мала ріжні привілеї. Тепер не тілько ті всі привілеї зістали знесені, але новий уряд прогнав також єзуїтів з Португалії і розвязав богато монастирів, що були ясними розпусти. Се все дуже не подобало ся Пієви X. і він видав проти сего свою енцикліку, з якої очивидно португальский нарід сьміє ся.

Роберт Гуйілен.

ЦЕМЕНТОВИЙ МОНОПОЛЬ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Америка є країною, про котру можна сказати; „Ту все робить ся на велику скалю." Скорість з якою ту покидає ся все старе а вступає ся на нові шляхи, причиняє ся найбільше до того, що Америка стала передовою краіною в сьвіті. Само імя „Американець" стало нині синонімом, ініціятиви, витревалости, скорости і величи.

Досить поглянути на великаньский розвій американьских зелізниць, примінене електричности в індустриї на велику скалю, застосоване великаньскої удосконаленої машинериї а передовсім на розвій індустриальних трестів. А се все річи, котрі невпинно ведуть теперішний цивілізований сьвіт до економічної і социяльної революциї.

Характеристичною цїхою сего періоду переходу від старого до нового є неспокій і щось в роді страху, що опановує тепер всі суспільні кляси. Робітник, котрий не має нічого, боїть ся що завтра може не дістати роботи і не буде міг вижити. Капіталіст знов лякає ся, що може не буде мати сили втримати те, що має. Вправ „економична забезпека" не має властиво жадного значіня.

Розвій автоматичних машин викидає нині тисячі заводових робітників з фабрики на улицю.

Трести здобувають собі тепер перше місце в індустриї і немилосерно нищать своїх слабших суперників, і ся борба межи „грубими" і „дрібними" капіталістами веде ся тепер на наших очах.

Але робітники сеі просторої країни так заняті громадженем богацтва для тих „що не сіють і не орють" що ледво дехто з них застановляє ся над великим економічним і політичним переворотом, що відбуває ся під сю хвилю.

Від часу до часу виступають в економічнім розвою нові чинники, котрі спричиняють зміну ходу того розвою. І так коли потеніли сталеві заводи а то в наслідок приміненя нових наукових метод продукциї, то се викликало чисту революцию в будівництві всякого рода.

За послідних пятнайцять літ став цемент бути загально уживаним в будівництві і фабрикация цементу займає нині перше місце побіч фабрикациї стали.

Для декого може трудно порозуміти, яке великаньске значіне має фабрикация цементу вже нині і яку революцийну ролю має ся галузь відограти в нашім індустриальнім розвою.

Невичерпані поклади сирих материялів пригожих до фабрикациї цементу, таність і тревалість готового продукту, все те складає ся на се, що цемент став найбільше економічним материялом будівляним. Цемент є дітиною наукових дослідів. Через винахід цементу має тепер чоловік змогу ломати великаньскі скали і будувати з них будівлі над котрими тисячі літ перейдуть, а они все ще будуть стояти.

Для того хиба не треба дивувати ся що такий могучий чинник спричинить зміни в нашім економічнім житю. Перед робітником стає жизненне питане: Який се наслідок буде мати на иое занятє і на спосіб прожитя? А на се є тілько одна відповідь: „Сотки і тисячі заводових робітників зістануть зниженi до уровеня звичайних робітників. Теслі, мулярі, каменярі, ковалі, цеглярі, і иньші, в міру того як уживане цементу буде зростати, будуть тратити оден за другим свої заняти. Будівельний промисл є одним з найжетучійших відділів заводової ювійної армії. Приміненє цементу в будівництві зруйнує сі заводи. Ту буде така сама історія, як з впровадженем автоматичних машин в фабрикациї шкла. З уступленем заводового робітника, будуть мусіли уступати і дотичні юнії.

Зменьшить ся запотребоване робітників але зменьшить ся також запотребоване контракторів. Вже недалеко часи, що цементовий трест буде впрост брати на себе контракти на всякого рода будови. А він дасть роботу тілько найліпшим силам, найздібнійшим рисівникам і інжінерам.

(Дальше буде)

ЗВІТ З II ЗЇЗДУ Ф. У. С. Д. В ЕДМОНТОНІ

в. днях 2 — 5 мая 1911.

(Конець).

Справа мінімальної програми.

В повисшій справі ухвалено слідуючу резолюцию:

З льояльности до Соцналістичної Партиї Канади, II Зїзд Ф. У. С. Д. лишає сю справу до полагодженя всеканадийскій Конвенції S. P. of C.

Вибір нового Центрального Заряду Ф. У. С. Д.

Коли порядок Зїзду зістав вичерпаний приступлено до вибору нового Центрального Заряду. Тов. Р. Кремар так як вже в своїм справозданю заявив, що на будуче жадного уряду не прийме, заявив рівнож перед вибором, щоби его кандидатури не ставлено, бо єї не прийме. Таку саму заяву зложив тов. О. Крайківский.

До нового Центрального Заряду вибрано: Секретарем Федерациї тов. М. С. Фербея з Гіллкрест, секретарем фінансовим тов. Й. Сенюка в Едмонтоні, Касиером тов. І. Гумена в Едмонтоні, Членами виділовими тов. Г. Топольніцкого в Едмонтоні, тов. Н. Д. Ткачука в Кенмор, тов. С. Фодчука в Едмонтоні, і тов. В. Скорейка в Колмен.

Організаторами з рамени Зїзду Ф. У. С. Д. зістали вибрані тов. Т. Томашевський, тов. О. Крайківский, і тов. М. Кохановский.

На сім Зїзд замкнено.

РІЖНИЦІ МЕЖИ СОЦИЯЛІСТИЧНОЮ ПАРТИЄЮ А ТАК ЗВАНИМИ „LABOR-ПАРТИЯМИ"

Деякі недоварені голови починають фирити поміж нашим робітництвом фальшиві погляди на Социялістичну партию і так звані „Labor"-партиї і в наслідок того та сама мішанина понять, яка згніздилась в їх головах, готова перенести ся межи ряди нашого робітництва. А се річ небезпечна! Социялістичні партиї не мають з „Labor" партиями нічо спільного і не входять з ними нікола в жадні компроміси!

Подаємо на сім місци нашим читачам тут зібрані ріжниці межи Socialist Party а так званими „Labor"-партиями, які находимо в червневім числі International Socialist Review в статі Ф. Бона під заг. „The Socialist Party and the Labor Party". Читаємо там: „Основна ріжниця межи Социялістичною Партиєю а всіма так званими „Labor" партиями лежить в тім, що Социялістична Партия веде борбу не лиш о політичну супремацию (зверхність, власть) одної громади робітників, але, що має дійсно значінє, Социялістична Партия веде борбу о індустріяльну супремацию цілої робітничої кляси. „Labor"-партия репрезентує тілько меньшу і то що раз зменшаючу ся частину робітництва. Социялістична Партия репрезентує всїх робітників без ріжниці раси, полу, віку і приналежности до звиздової чи робітничої юнії.

„Labor" партия є партиєю з баламутними вплівами цілями. Социялістична Партия є партиєю з фундаментальними прінціпами. „Labor"-партия є тимчасовою. Социялістична Партия є сталою.

„Labor"-партия домагає ся хліба, а в заміну дістає окрушки. Социялістична Партия боре ся о звільнене робітничої кляси і за се дістає борбу!

„Labor"-партия виховує шукаючих по бюрах прожитку політиків. Социялістична Партия виховує вождів революциї!

Социялістична Партия і „Labor"-партия на сїмінкови не можуть бути приятелями! Вони сїмують бути непоєднаними ворогами"!!!

Заступниками „Нової Громади" управненими до збираня передплати і жертв є слідуючі Товариші:

Гіллкрест т. С. Сандуляк.
Госмер т. Іван Ковак.
Колман т. Василь Скорейко.
Летбрідж т. Третфулл.
Кенмор т. Н. Д. Ткачук.
Ланук т. П. Тересько.
Кальгари тов. Г. Топольніцкий.

Пролетарі всїх народів, єднайте ся!

Центральний комітет Ж. С. Д. і егзекутива Ж. С. Д. П. получили ся в зарял одної організациї партійної, яка має назву **Жидівська Социялдемократична Партия в Галичині**. Конгрес сеї партиї відбудеть ся 15 і 16 жовтня с. р. у Львові. Ми на сїм місци висказуємо нашу радість з того приводу, що нарешті прийшло до порозуміня в справі признаня Ж. С. Д. П., а що вийде лише на користь пролітаріяту усїх трох народів, заме шкуючих Галичину. В Галичині є отже три рівно рядні партиї социял демократичні, українська, польска і жидівська. Кожда з тих партий має свою власну автономію і працює серед пролетаріяту свого народу.

З царства кнута та шибениць. Редактора социялдемократичного місячника „Вільна Україна" в Петербурзі, тов. Шабльоника, засуджено на 1 рік кріпости. Місячник „Вільна Україна" був виданий у Петербурзі ще в 1906 році протягом пів року. З пяти чисел, що були видані, два були сконфіскувані прокураториєю.

З ЧОРНОГО СЬВІТА.

Чорна саранча. Наводимо тут статистику лат. монахів, які не сіють, ні орють, а добре жиють на сьвіті. Переглядаючи понизші числа, аж страх бере чоловіка, кілько то не робів утримують держави за народні гроші! Найбільше членів із усїх монаших чинів мають францішкани, бо 16.968, окрім сього 2.467 питомців. Після того йде чисельність монаших чинів в отсїм порядку: єзуїти 16.293, капуцини 10.056, бенедиктини 6.457, цистерси 4.677, домінікани 4.470, трапісти 3.472, лазаристи 3.000, августини 2.343, маристи 1.800, мінорити 1.700, братя милосердя 1.480, премонстратенси 1.250, барнабіти 400, латеранеських крилошан було загалом 250. Загальна сума всїх лат. монахів виносить (без питомців) 74.622. А як би почислити до того ще всї монахині, наших василіян, далї православних і иньших монахів — то виходить армія, якої не повстидала би ся найбільша держава! І ціла ся чорна армія стоїть на услугах сильних сього сьвіта, а звертаєсь ся проти працюючих народних мас!

Чорт не такий страшний, як його малюють. В місцевости Кастуа, коло Фюми, (Угорщина) виплакав перестрах... чорт, що появив ся був вечером в хатах місцевих таємничих селян. В одній з хат не було нікого, кромі 13-літного хлопця. На вид чорта хлопчина був дуже налякав ся, так, що не міг навіть рушити ся, коли „чорт" зажадав від нього — ключів від шафи, дарма, що чорт грозив йому ще пеклом. Не дістаній ключів, чорт взяв ся розбивати шафу, а хлопчина очунавши, стягнув непомітно з кілка батькову стрільбу і вистрілив до „чорта". „Чорт" крикнув з болю і впав неживий на землю. Люде, що збігли ся, пізнали, що ходячим „чортом", котрого хлопець виправив до пекла, був таки місцевий шлюсар.

Ообиду маєстату.

Дня 27 цьвітня с. р. відбула ся перед найвисшим трибуналом у Відни цікава розправа проти Осипа Поповича, народного учителя в Кіцмани на Буковині о обиду маєстату. Злочину мав п. Попович допустити ся через те, що на вічу в Суховерхові ще при кінці 1909 р. мав сказати, що се конче „файнос, — так як зробив монарх з Боснією і Герцеговиною — бути найперш „посесором" а відтак зробити себе дідичем", та що за **тї гроші, які припадають на цісарьску цивільну лісту в державнім буджеті можна би вибудувати тринацять доріг в Кіцмані, та що царі добре пють та їдять і проливають відтак нашу кров".** П. Поповича увільнив вправді черновецький суд, але від сього увільняючого вироку внесла державна прокураторія жалобу неважности до Найвисшого трибуналу у Відні. Трибунал відкинув жалобу неважности прокураториї, а тим самим увільнив п. Поповича остаточно від вини і кари.

Доля послів першої Думи.

„Русское Слово" з приводу 5 літа Державної Думи нагадує про долю послів першої Думи. Із листів, що надіслані до гуртка запомоги бувшим членам першої і другої Думи, виявляєть ся, що жити по селах бувшим депутатам дуже тяжко. Терплять переслідуваня не тільки бувші посли, але і вся їх родина. В теперішний час ще жиють на засланю: Куканов, Врагов і Рамішвілі. Із ріжних губерній вислані: сьвящ. Огнев, Тумбусов, Цілоусов, Кутоманов, Шапошніков, Литвинов, Іваницький і Тарасенко. Сидять в тюрмі: Суботін — за літературну справу, Меркулов — за справу селяньского союза. Депутата Волкова тільки недавно випустили після трох років тюрми. Сьвященики Огнев і Афанасєв позбавлені чина. Виселили ся з Росії: Вировий — в Париж, Аникін — в Женеву, Аладін — в Лондон, Мокрунов — в Париж. Втікли за кордон з енисейської губерниї — Онипко і Уланов. Депутат з Катеринославщини, социал-демократ Михайличенко, зник без вісти і ніхто не знає, де він. За пять років померло 15 послів першої Думи. Із 490 депутатів першої Думи тільки 11 мали мандати в двох Думах. 10 мая був традиційний обід бувших депутатів першої Думи, що живуть в Петербурзі. Запрошували на обід всїх без винятку бувших депутатів першої Думи, незалежно від партийности.

Дитина-Дивогляд.

В Теметварі на Угорщині, жінка желізничого робітника видала на сьвіт дитину, що має троє очий і два носи. Третє око лежить під правим оком а під лівим другий ніс. Мимо сеї неправельности дитина є зовсїм здорова.

Р. Кремар.

Галицкі оповіданя.

2. РАВВШІЦ.

(Продовжене.)

Найгірше дало ся Іванови в знаки заборона полювати. Доки жив старий пан, то Іван мав право полювати по цілім лісі. А тепер лісничий переказав єму через гаєвого, щоби не важив ся ступити зі стрільбою на паньский ґрунт, бо зі двора дістав острий наказ сейчас его арештувати, коли тілько подибає зі стрільбою.

Прикро було старому. Довголітна привичка перемінилась у него в пристрасть.

Темний ліс манив его до себе і кілько разів глянув на висячу на стіні рушницю, набирав охоти, еще хоть раз пійти знакомими стежками, котрі доптав від ранньої молодости.

Але переміг себе. Зняв рушницю зі стіни, щоби не мати її на очах, сховав в коморі і сказав собі: годі!

Занехавши мисливство, посьвятив Солтис всю свою працю господарці і вихованю свого сина одинака, Василя. Давна его пристрасть до мисливства вилила ся тепер любовію до дитини. А та любов росла щораз більше, бо минали роки, а більше дітий не було.

Коли Васильо підріс і скінчив сільску школу, задумав старий Солтис посилати его дальше до школи в місті. Але коли подумав, що мусів би з ним на довший час розлучати ся, що мусів би віддати свого одинака під опіку чужих людий, а там ще хто знає, що могло з ним стати ся, занехав сю думку. Тим більше, що жінка також була противна, щоби „давати дитину на чужі руки" і навіть відгрожувалась, що коли б старий віддав Василя до міста, то она також піде за ним до міста і буде пильнувати, щоб чужі люди не збиткували ся.

Рада в раду і таки урадили, що найлїпше буде лишити Василя добрим господарем на ґрунті. До війська не піде і так, бо одинак, а землі мають досить, то буде мати на чім господарити і буде своїм паном.

Так отже Василь лишив ся таки дома і помагав родичам в господарстві. Ґосподарка Солтисів росла з року на рік, старий майже що року докуповував по кавалку ґрунту, і коли умирав, лишив жінці і синови поверх двайцать морґів найлїпшої землї.

II

По смерти старого Івана Солтиса обняв господарку молодий Василь. Єму було тоді вже двайцять два роки. Був здоров і сильний, робив коло ґрунту охочо, так як его навчив покійний батько і вся журба матери звернулась тепер на одно, що би его як найскорше оженити. Ґаздівство було велике, і треба було раз враз наймати робітників. А невістка завсе би помогла допильнувати і обробити господарство. До того мати вже також пропала на силах і не могла робити так як бувало за молодших літ.

Ціла біда була однак як раз в тім, що Василь не мав надто великої охоти женити ся. Чи то в наслідок сурового батьківського вихованя, чи в наслідок того, що виростав на самоті, з далека від своїх ровесників, він був як на свій вік надто тихий і поважний. І хоч бувало і пішов на вечерниці чи на весіле, то держав ся осторонь від дївчат, не мов поводив ся з ними троха з горда.

(Дальше буде.)

Canmore Alta.

ХВАЛЬНА РЕДАКЦИЯ „НОВОЇ ГРОМАДИ".

Прошу помістити в Новій Громаді отсих кілька моїх заміток і уваг.

Хоть я ще не є предплатником Нової Громади, але читаю кожде єї число від самого початку, бо наше Товариство, до котрого я належу, предплачує, і таким способом я маю нагоду читати. Так само Робочий Народ читаю від довгого часу майже від першого числа, і за Р.Н. я був предплатив перший рік як тільки почав виходити, але більше не мислю предплачувати, если редактор не змінить ся. Наше Товариство предплачує Р.Н. то я часом переглядаю і бачу, що там нічого поучаючого нема, окрім хвальби на Терненка, та обчерненя тов. Кремара.

Пишу отсю допись тому, бо бачу, що читачі Р.Н. пробують хвалити чоловіка про котрого цілком нічого не знають. Хоть я так само не дуже добре сего пташка знаю, але кілько знаю то напишу. Майже всім звісно про суд, котрий Терненко викликав минувшого року на тов. Стечишиного і тов. Томашевского. А се все було викликано тому, що нібито тов. Томашевский ужив сколектовані ним гроші на М. Січиньского, а Стечишиного тому вмішав до сего суду, щоби осягнути свої укриті ціли. А все се лиш для того, щоби показати свою нібито щирість для Соціялізму! І я мислю, богато тов. дістали Терненкові листи, котрі він писав про сей суд агітуючи кому яку кару мають дати. Але якось нічого з сего суду не стало ся.

А коли Терненко зобачив що Стечишин тримає руку з Томашевским а не з Терненком, так Терненко зараз зачав сипати і на Стечишиного і поваливший замір, а се щоб зібрати бучу на Стечишиного тут на заході, і назвати Стечишиного разом з Томашевским злодіями і на будучій конвенциї Стечишиного на долину з редакторства а Терненка поставити на редактора.

Як Терненко насьмітив по коліна в Едмонтоні, тогди далі зібрав товаришів на мітинґу і каже: Давайте мені посвідчене бо я їду на Стечишиного голову до Вінніпеґу і треба посвідченя від Едмонтоньского льокалю. Бо як їхав до Едмонтону, то Стечишин дав рекомендацию. Але що то мало, що Стечишин знає, що Терненко справедливий социялїст, то нехай Стечишин знає що і Едмонтоньский льокаль его узнає справедливим. Але який він собі лисок! Він знав добре, що если товариші дадуть під голосоване, чи дати єму посвідчене чи ні, то він не дістане жадного посвідченя. І давай крутити. Секретар нехай напише рекомендацию, і кождий товариш ся підпише, бо знав добре що приятелів мало мав. А що перед тим обчернив Софію Ґовлу в галі перед товаришами, то тепер Терненко вклякає на коліна перед Софійов Ґовлов, і перепрошує, а се не тому, що признавав себе винним, але тому що посвідченя треба!

От таким способом Терненко посьвідчене дістав! Скоро секретар вже мав посьвідчене виписане, Терненко бере каждого просити, если що завинив то прощайте, бо я вже відїзжаю і прошу підпишіть ся. Оттак то він замітав, що насьмітив аж по коліна на заході. Ну і поїхав до Вінніпеґу.

Щоб зрозуміти Терненка лїпше, то ся мусимо назад вернути, ще як лиш почав виходити Робочий Народ. Коли Терненко приїхав тоді перший раз до Вінніпеґу, і зобачив, що й він може бути таким редактором як Стечишин, і так само довідав ся, що Р. Н. не належить до М. Стечишиного але до шеровців, і шеровці можуть его будь коли скинути і на его місце другого редактора поставити, так зараз Терненко зачав працювати напротив Стечишиного, щоби відобрати Стечишиновм позицию. Але бо й Стечишин не спав. Зараз все зобачив, і скоро Терненко замислив їхати на Захід і спитав Стечишиного о рекомендацию, так Стечишин зараз дав рекомендацию, щоб ся лиш Терненка збути з Вінніпеґу. Але Терненко иньшу ціль мав ніж Стечишин собі мислив. Терненко не їхав на Захід за гомстедом ані за роботов. Він їхав на Захід, щоб зібрати бучу на Стечишиного, бо зближав ся час, як Терненко довідує ся, що зїзд мусить відбути ся.

Але на першім зїзді цілком інакше вийшло як они оба думали. Терненко приїхавши на Зїзд мислив, що аж тепер ся мені вдасть доїхати Стечишиному і Томашевскому Але коли ту зобачив тов. Кремара богато лїпше вченого від себе і від Стечишиного, то зараз собі помислив, що если Стечишиного скинуть з редакторства то Кремара а не Терненка зроблять редактором Р. Н. Тоді Терненко обертає ся на другу сторону. Перед Зїздом Стечишин і Терненко собі мислили що їдуть на захід на Зїзд межи хлопці.

Аж доперва по Зїзді Стечишин й Терненко довідали ся, що суть ще люди мудрійші по над них, а до того часу собі мислили, що по над них не ма в Канаді нікого. І зараз по Зїзді Стечишин поїхав собі до дому, а Терненко ще поїхав в гора проспектувати. Але не знайшовши нічого вернув ся також до Вінніпеґу. Ту дали собі руки з Стечишиним, й зачали щиро працювати, але над чим? Чи над Социялізмом? Та де там! Вони зачали працювати над там, щоби викинути Кремара з партиї, бо бачили яка їм грозить небезпека. Во скоро тов. Кремар станеть ся обзнакомленим на Заході, а як они добре довідали ся на Зїзді, що на заході найбільше часть сьвідомих Социялістів, то на другім Зїзді Стечишин ані Терненко не мають що показувати ся.

Тепер Терненко собі мислить, що если він разом зі Стечишиним буде робити так як він каже, що аж ся в покої стане душно, й Кремара викинуть з партиї, то єму потому буде лекше самому порахуватись зі Стечишиним, ну і еще може стане редактором.

Терненко мислить собі, що то так легко бути добрим редактором, як ся єму здає! Розуміесть ся, що таких Редакторів як Стечишин можна богато знайти в Канаді, але що з того? Ви возьміть часопись Нову Громаду і порівнайте з Робочим Народом, то зобачите, що редактори не однакі. Хоть знайдете і в Н. Г. деякі відповіди на ріжні закиди але є досить Социялістичної науки. Во мусимо признати, що нехай редактор собі буде який хоче, але на ріжні пльотки, як на приклад читаємо в Р. Н. то мусить відповісти. А що є в Р. Н. тепер від коли Н. Г. зачала виходити? Стечишин зачав переписувати чи з Н. Г. чи иньших часописей, лиш троха переверне і вже добре. Але до того часу нім почала виходити Н. Г. то не було взагалі нічого! Одного разу не мав ся Стечишин кого вчепити, то щоби не посилати до передплатників чистий папір, дістав десь книжку як повстав сьвіт і вже хоть тим заповнював ґазету. Але тепер еще до Терненка: Ви мислите собі Терненку, що ваші похвали, котрі являють ся майже в каждім числі Р. Н. що ви працювали ще в старім краю для Социялізму, вас витягнуть з болота в котре ви аж по самі вуха залізли?

Такі докази дуже малу вартість мають, бо если ви так в старім краю працювали як в Едмонтоні то се не є праця але карапня.

Єсли хочете, то я вам представлю оден приклад вашої праці. Більше не треба; Памятаєте як ви рули як модвідь на шестім стріті в Едмонтоні, а я ішов другим боком й аж ся злякав почувши такий голос. Я мислив що бугай ся десь взявив але на другий день мені кажуть товариші що то Терненко рув. Се праця!

Товариші не тому я обстаю по стороні Н. Г. що може хто собі мислить, що я приятель тов. Кремара. Я тов. Кремара бачив на першім Зїзді і то лиш два рази, бом не мав нагоди бути присутним через цілий час Зїзду. І есьм певний, що если бим ся здибав з тов. Кремаром тепер будь коли, то не пізнав бим і знаю так само, що тов. Кремар, мене й тілько не знає. Але тому стою по стороні Нової Громади бо бачу де правда!

Ваш за революцию

Н. Д. Ткачук.

Секретар Відділу Ф. У. С. Д. в Canmore.

Купуйте Конституциї Федерациї!

Обовязком кождого товариша обзнакомитись з конституциями організациї до котрої належить!

Конституциї продають ся по 25 ц. за примірник. Гроші на конституциї належить посилати на руки фінансового секретаря т. Йосифа Сенюка 448. Kirkistino ave.

Edmonton Alta.

Війна між послами.

В угорськім парляменті дійшло при нарадах над буджетом до нечуваних скандалів. Посли, противники ухвалення буджету, обкинували себе взаїмно лайкою та проклонами в такий непривичний спосіб, що се не надаєсь до повтореня в часописи. Председатель видячи, що не успокоїть роз'ярених „заступників люду", відложив засїдане.

Шкандальна міська господарка в Едмонтоні.

Система віддаваня міських робіт контракторам, які добре луплять місто і визискують робітників, а поручені їм роботи збувають фушеркою, зачинає видавати свої плоди. В неділю дня 4 червня потріскали міські водопроводи аж в трох місцях і ціле місто було цілий день позбавлене води.

Чи би місто не могло робити всїх робіт під власним зарядом? Чи населене міста, яке оплачує ті всї роботи, позволить дальше, щоби контрактори набивали свої кишені а кожду роботу робили так аби з рук пустити, і місто рік річно мусіло видавати нові тисячі на вічні ренерациї і поправки? Се прямо шкандал.

Ред Дир 8 Червня.

В ночи минувшого дня застрілив якийсь замаскований чоловік на головній улици міста шефа поліциї Белля. Чоловік в масці доконував власне рабункову операцию на двох прохожих, коли надійшов Белль і кинув ся, щоби его арештувати. Белль лежить умираючий, а по злочинцеви слїд пропав. В місті зорганізовано пошукуванє на велику скалю і вислано сей час в ночи специяльний потяг в напрямі Кальгар, куди мав злочинець утікати.

Ред Деер 5 червня. Убійника шефа поліциї Беллї арештовано в корчах дві милі від міста, Називає ся Кіллі. Відкрили его малі хлопці „скавти" які удали ся на пошукуване з псом. Пес попав на слїд і привів хлопців аж на місце, де Кіллі спав.

Vegreville Crown LIQUOR STORE.

Гуртовна і дрібна продаж найлїпших вин, лікерів і циґар, Ріжного рода пива.

T. Charlebois

Vegreville, Alta

ЦІНИ ФАРМАРСЬКИХ ПРОДУКТІВ в ЕДМОНТОНІ

Дня 9. Червня:

ПАША:		
Сіно долисте тон	$10—1[illegible]	
Сіно солодке	$ —1[illegible]	
Тимотка	$ —2[illegible]	
ЯРИНА:		
Картофля бушель	—67 75	ц
Бураки фунт	5	ц
Цебуля	6	ц
Капуста	5	ц
ЗВІЖЕ:		
ПШЕНИЦЯ Нр. 1.	85	ц
ПШЕНИЦЯ Нр. 2.	80	ц
ПШЕНИЦЯ Нр. 3.	75	ц
ОВЕС	36	ц
ЯЧМІНЬ	42	ц
ЖИВИЙ ТОВАР:		
СВИНІ 150—200 фунтів	6¼	ц
СВИНІ старші	5—6	ц
ВОЛИ сиві над 1200ф.	5¼-6¼	ц
ВОЛИ 1000—1200 ф.	5¼—6	ц
ТЕЛИЦІ сиві над 1050	4¼ 5	
ТЕЛИЦІ 900—1050 ф.	4-4¼	ц
КОРОВИ сиві 1100 ф.	4- 5	
КОРОВИ пів сиві	3- 4¼	
ТЕЛЯТА 125—200ф.	5- 5¼	ц
ТЕЛЯТА 200—300 ф.	3¾ 4¼	
НАБІЛ, ДРІБ, МЯСО		
МАСЛО домашне фунт	25	ц
МАСЛО молочарняне	30	ц
ЯЙЦЯ сьвіжі довен	30	ц
ЯЙЦЯ скринкові	16	ц
КУРИ справлені	—13	ц
ІНДИКИ	22	ц
ГУСИ	20	ц
ВОЛОВИНА перід	7 —8½	ц
ВОЛОВИНА зад	9 — 11	ц
ТЕЛЯТИНА	11	ц
ВЕПРОВИНА	11½	ц
БАРАНИНА	14	ц

ПОЗІР!

НОВИНА!!

Дуже гарна книжка п. з. „НОВИЙ СЬВІТ" коштує лише 15 цнт. Замовляйте скоро, бо книжок мало. На пересилку залучайте 2 цнт. марку. Хто замовить більше як два примірники пересилку оплачую сам. Пішліть в коверті 15 цнт. а я відворотно почтою вишлю вам книжку. Принимаю лиш канадийскі марки.

A. Lemko

690 Magnus Ave.

Winnipeg, Man.

Грозьба війни Росиї з Туреччиною.

Софія 5 червня. Чорногорські часописи доносять, що Чорногорський князь мав заявити що зі взгляду на теперішне положене в Альбаниї і небезпеченьство яке через се грозить Чорногорі, є неминучою війна Росиї з Туреччиною. Урядові круги і населене надзвичайно заворушені. Наколи Турецкі війска проженуть Албанців через Чорногорську границю війна зачне ся сей час.

Социялістичні Провідники.

Домініяльний Екзекутивний Комітет Социялістичної Партиї Канади.

Адрес секретаря: D. G McKenzie. Box 1688, Vancouver, B C

Центральний Заряд Федерациї У. С. Д.

Головний секретар Федерациї т. М. С. Фербей, Hillcrest Alta. Фінансовий секретар т. Йосиф Сопюк 443 Kinistino ave. Edmonton Alta. Касиєр т. Іван Гумен, Edmonton. Відпоручні члени Центрального Заряду: т. В. Скорейко Box. 79, Coleman Alta. т. Н. Д. Ткачук Canmore Alta. т. Г. Топольніцкий Edmonton, т. С. Фодчук Edmonton.

Відділ Ф. У. С. Д. в Едмонтоні Адрес секр. фін. А. Тудар, Box 902, Edmonton, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Ванкувер. Адрес фін. секр. Г. Воронов Box 489 Vancouver, B C

Відділ Ф. У. С. Д. в Гілкрест. Адрес секр. фін. С. Сандулак, Hillcrest Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Нанаймо. Адрес секр. фін. М. Фербей Box 850, Nanaimo, B. C.

Відділ Ф. У. С. Д. в Лілл Адрес секр. фін. Н. Пантелюк, Box 44. Lille, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Ланук адрес: П. Тересько Lanuke, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Летбрідж Адрес секр. В. Виросток Box 552. Lethbridge Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Колман Адрес Box 79. Coleman Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Кардіф Адрес секр. фін. С. Гриців Cardiff, Alta.

Від. Ф. У. С. Д. в Кенмор Адр. Box 274. Canmore. Alta Н. Д. Ткачук. Секр.

ОДИНОКА РУСКА ТОРГОВЛЯ МІШАНИХ ТОВАРІВ М. КУЦІНСЬКОГО 532 Kinistino Ave. EDMONTON

ДОБРІ ТОВАРИ СКОРА ОБСЛУГА І НАЙНИЗШІ ЦІНИ. ЯК НЕ ВІРИТЕ ТО ПРИЙДІТЬ І ПЕРЕКОНАЙТЕСЬ

SHORT, CROSS, BIGGAR & COWAN, Вп. Й. П. Шорт, К. С.; Гон. С. В. Крос; О. М. Біггар; Гектор Кован адвокати, солiцітори і нотарі поручають свою Канцелярію в будинку Merchant Bank. Виробляють грошеві пожички.

ЧИТАЙТЕ СОЦИЯЛІСТИЧНІ ЧАСОПИСИ

ЗЕМЛЯ І ВОЛЯ орган української социял-демократиї в Галичині

Виходить що тижня. Передплата 2 дол. на рік

Адреса: Земля і Воля ул. Собіского ч. 8 Lemberg, Austria.

WESTERN CLARION Виходить що тижня. Предплата $1 річно. Адрес: Western Clarion 165 Hastings St Vancouver B. C.

Logans Employment Agency Ltd. 648 Firsth Str. Edmonton

Ми можемо Вам дати ліпше занятє чим інше бюро в місті.

ПОЖИЧКА ГРОШИЙ На фарми і міскі реальности

BOYLE PARLEE CO АДВОКАТИ НОТАРІ Garlepy Block EDMONTON ALTA Phone 1135

The Edmonton House Furnishing Co.

442 Jasper ave. East. Ми маємо штор з убранєм, черевиками, Ріжного рода меблі в нас можна дістати за найтаньшу ціну, за що ми вам ручимо. Також меблі можна дістати на кредит. Говоримо по руски.

Ріжного рода jewellrs.

ДРУКАРНЯ „НОВОЇ ГРОМАДИ"

Приймає всякі роботи з обсягу друкарства в українській, польській, англійській і німецкій мові. Посідаючи три друкарскі машини гонені двом електричними моторами є наша друкарня в можности виконати всякі поручені єї роботи точно, скоро і по умiркованих цінах.

Адрес: NOWA HROMADA 443 KINISTINO AVE. EDMONTON, ALTA PHONE 4613

РЕДАКЦІЯ ЗА ОГОЛОШЕНИЯ НЕ ВІДПОВІДАЄ

ПОЗІР! ПОЗІР!

Поручаю ласкавій увазі нашої публики свою знаменнту торговлю мішаних товарів.

У мене можна дістати смачні і тані обіди.

Для приїздших вигідний і спокійний нічліг!

Хто хоче купити або продати користно землю або лоти, служу добровою радою даю совістні інформациї. Не забудьте при нагоді скористати!

W. FERBY 1134 KINISTNO EDMONTON ALBERTA

ШИРІТЬ НОВУ ГРОМАДУ! ПЕРЕДАВАЙТЕ ЄЇ З РУК ДО РУК ВІД ХАТИ ДО ХАТИ! ТОВАРИШІ ВІД ВАС ЗАЛЕЖИТЬ, ЩОБИ ОНА НА ДРУГИЙ РІК СТАЛА ДНЕВНИКОМ!

ALBERTA REAL ESTATE CO. EDMONTON ALBERTA

Чи Ви чули про Едмонтон? думаємо, що чули тай про гроші, як люди заробляють на лотах. Се не жарт а правда от Вам оден виняток покажемо. Лота була куплена послідної осени за $6.000 а тепер продана за $15.000, то файний заробок правда? А що Ви робите, годі Ви чекати далі. Чи возьмете ся і Ви, щоби гроші робили гроші? А се дуже легко можна кождому зробити, як лиш купить лоту в Едмонтоні. Едмонтон буде одним з найбільших міст в Канаді, се вже певно, бо зелізні колеї сами потрафять збудувати великий Едмонтон, а вугле, а тартаки а Пекінг Гавзи і другі фабрики, отож видите що будучність запевнена Едмонтонови. Ми маємо ще кілька лотів дуже таних бо лиш $150 за оден, всего $50 готівкою а решта по $25 що три місяці. 8% процент на рік то скоріт нім підуть в гору. Сі лоти 33X147·5 пів милі від міста і G. T. P. R. ярдів і шапів так звані Rosslyn.

Отож хто хоче купити лоти або хату десь небудь в Едмонтоні або фарму то зверніть ся до нас а ми з охотов послужимо, так само ті що мають на продаж просимо подати опис і ціну з виплатом докладно. Пишіть і гроші посилайте на адресу.

ALBERTA REAL ESTATE CO. 536. KINISTINO AVE. EDMONTON ALTA

Jackson Bros.

Досьвідчені годинникарі і ювілери.

Мають на складі найліпші годинники, золоті перстені, хрести і хрестики.

Виробляють позволеня на женитьбу!

803, Jasper Ave, Edmonton, Alta.

Як хочете доброго пива, вина або горівки, то звертайтесь до Capital Wine & Spirit Co. Lim. 127. Jasper ave. Phone 1250 Edmonton W. O. Viggar, manager

Роботи!

Як хочете доброї роботи і доброї плати, то звертайтесь до Capital Employment Office 894 Перша улиця Едмонтон.

Карло Кавцкий.

Від ремесла до Капіталізму.

(Продовжене.)

В 1837. р. находило ся в промислових закладах Прус 423. парових машин, що разом представляли 7,500 конний сили. А вже в 1901. р. було в Прусах в самих промислових заводах 70,832 парових машин, яких сила разом з силою машин ужиаваних в рільництві виносила 4,000,000 парових к. с.

Праця виконана в однім році силою парових всіх парових машин на сьвіті вже перед кільканайцять літами була обчислена на 200 міліонів коний с. або 1,000 міліонів людий.

При приміненю парової машини цілий спосіб продукциї улягав безнастанній переміні. Нові винаходи і відкритя ішли одні за другими. З одної сторони машина здобувала для себе поле, яке до тепер зіставало в руках ремесла. З другої сторони, навіть в тих галузях індустриї, де вже запанував фабричний спосіб продукциї, старі машини ставали з кождим днем що раз більше неужиточними, бо на їх місце винаходжено нові, далеко досконалійші, і видатнійші; в кождім разі в наслідок нових винаходів повставали нові галузи промислу, а деякі старі упадали. Вже сорок літ тому назад оден робітник був в стані виробити сто разів тілько продукту, що жінка руками, а як виказує статистика Департаменту Праці в Вашінгтоні вже в 1898 р. видайність машин в ткальній індустриї перевисшала 163 разів видайність ручної праці. Одна машина була тепер вже в стані випродукувати в 19 годинах 7 мінутах тілько пряжі, що жінка могла зробити руками доперва в 8,117 годинах 30 мінутах.

Що значило тепер дрібне підприємство ремісника в порівнаню з індустриєю провадженою при помочи машин?

Капіталістичні підприємства виказали свою висшість над ремеслом, вже на своїм найнизшім степени розвою, тоді коли роботу віддавано до дому і в той спосіб тягнено з індустриї зиски. Ми помічаємо вже на боці, що вже сей спосіб провадив до специялізациї, що знов очевидно збільшало видайність праці. Далеко більше значінє має ту перевага, яку капіталіст-купець має над ремісником. Він купує сирі материяли і средства продукциї на велику скалю, обчисляє докладнійше потреби ринку, чим ремісник, вміє ліпше використати хвилю, щоби купити тано, продати дорого, як також має средства вичекати на таку хвилю, одним словом, перевага капіталіста над ремісником стає так велика, що ремісник не може з ним видержати конкуренциї, хоч індустрия веде ся сще по домах. Все то спричинила продукция на велику скалю, продукция обчислена на заспокоєне великих торговельних ринків. Навіть в тих галузях індустриї, в котрах продукция провадить ся в той спосіб, що робітники працюють у себе дома самостійність робітника щезає з хвилею, як індустрия стає індустриєю для вивозу (експорту.) Змінити ремесло на вивозову індустрию значить те саме що зруйнувати ремесло, замінити его на домашну індустрию визискувану капіталістом. Ту можна бачити найліпше, які „хитрі" є ті соцiяльні реформатори, що хочуть спасати загрожену індустрию, через розширюване ринків для єї продуктів.

Отже вже на самім початку, коли сще капіталістична продукция дуже проста, она, о скілько є продукциєю на велику скалю, оказує свою перемогу над ремеслом. А впроваджене машинериї дає тій перемозі другу таку силу.

Ремесло животіє еще лиш в тих галузях індустриї, де еще не ма потреби продукциї на велику скалю а вистарчає дрібна продукция для обмежених ринків.

Але машина змінила не тілько саму індустрию, але також средства перевозу. Пароходи і желізниці раз враз зменшають висоту фрахту, (кошт перевозу), лучать найдальше положені і неприступні краïни з осередками індустриї, і з кождим днем розширюють для тих центрів торговельні ринки. Тілько в той спосіб є можливий певний розвій машини в індустриї. Великанський зріст індустриї, спричинений впровадженєм до неї машинериї, вимагає пропорцийонального зросту відбуту для тих продуктів.

В тій самій мірі як средства перевозу розширяли ся і удосконалювали ся, в тій самій мірі як розширяли ся торговельні ринки для поодиноких галузий індустриї, в тій самій мірі зменшав ся обсяг діяльности для ремесла. Нині число заводів і місцевостий, де еще ремесло може існувати, є дуже незначне і замітно зменьшає ся. Все опановує фабрика, дні ремесла вже почислені.

(Дальше буде)

ПЕРЕДПЛАТА виносить для Канади і Злучених Держав: На цілий рік 2 долари. На пів року: 1 долар. Для Европи: В Австриї: 10 корон. В Росиї: 5 рублів. В Німеччині: 10 марок. ПИШІТЬ НА АДРЕС: Nowa Hromada EDMONTON ALTA. KINISTINO Ave. 443.

НОВА ГРОМАДА

NEW SOCIETY

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОРГАН ФЕДЕРАЦИЇ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦИЯЛ-ДЕМОКРАТИЇ В АМЕРИЦІ

ВИХОДИТЬ ЩО ТИЖНЯ В ЕДМОНТОНІ КАНАДА

НОВА ГРОМАДА Центральний орган Федерациї української Социял-демократиї виходить що тижня в Едмонтоні під контролею Центрального Заряду Федерациї.

Редактор Роман Кремар.

Адрес: NOWA HROMADA EDMONTON ALTA KINISTINO AVE. 443 SUBSCRIPTION: $2 PER YEAR Phone 4613

РІК I. Ч. 17. 16. ЧЕРВНЯ. 1911 EDMONTON JUNE 16. 1911 VOL. I. No. 17.

БУДЕ ЄДНІСТЬ!

Переговори межи Центральним Зарядом Федерациї У. С. Д. а Екзекутивним Комітетом Socialist Party of C. вже майже покінчені і їх вислід буде в короткім часі по отриманю офіцияльного повідомленя поданий до публичної відомости. Вже тепер можемо ся поділити з товаришами вісткою, що Екзекутивний Комітет Socialist Party of C. вповні оправдав дотеперішнє становище Федерациї У. С. Д. і єї Центрального Заряду, якого виразом був послідний масовий Зїзд, і приняв всі домагання поставлені нашою Федерациєю в справі загарантованя єї повної автономиї. Переговори ведуть ся сще тепер тілько в справі стемпілів, і способу оплачуваня партийного податку.

В Ню Йорку вийшла недавно накладом „Charities Publication Committe" книжка американьської письменниці Emily G. Balch під заголовком „Our Slavic Fellow Citizens". Американьска авторка займає ся в сій книжці також нашою українською еміграциєю і досить влучно інформує чужинців про житє був нашого народу так в „старім" як і новім краю.

Книжка ся цікава для нас тим, що інформує нас, як про нас думають чужі, і вже для того повинен єї прочитати кождий Українець, що розуміє англійську мову.

Гість з далекої півночи.

Дня 8 червня прибув до Едмонтону англійский фармар Cheridan Lawrence з своєї далекої фарми положеної 500 миль на північ від Едмонтону аж коло Форт Вермілйон. Форт Вермілйон лежить як відомо над північною частию великої Ріки Спокою (Peace R.) Дорогами треба туди їхати около 700 англ. миль і ту просторонь переїхав Шерідан в 16 днях. Він виїхав з Едмонтону на північ сще в 1886 р. отже тому 25 літ назад. Коли їхав мав з собою оден віз запряжений телцем і з найпотребнійшими приборами. І він перший розпочав коло Форт Вермілйон фармарску господарку на більшу скалю і доказав, що она там знаменито удає ся. Шерідан має тепер коло Форт Вермілйон 500 акрову фарму і як каже посіяв сего року 270 акрів пшениці і 100 акрів вівса і ячменю. Оповідає що весна там дальше на північ вже поступила більше наперед як коло Едмонтону. Коли виїздив з дому тому три тижні назад була вже пшениця на два цалі висока.

Послідного року переzимував 137 штук рогатої худоби, 37 коний, і зарізав 65 свиний. На фармерскі продукти є на півночи великий попит і там фармарство вплаче ся ліпше як коло Едмонтону. Шерідан побудував собі власний млин і грачку, з котрої рівнож має гарні доходи.

Від часу до часу приїздить до Едмонтону щоби накупити річий, яких на півночи не можна дістати, як також відвідати своїх синів, котрі ходять до школи в Вінипегу.

Смерть укр. бандуриста. В селі Волосківці чернигівської губерниї, помер в великім убожестві звісний бандурист, Теретко Пархоменко. Полишив сліпу жінку і 6 дітий. Д-р Л. Чалий присьвячує йому в „Раді" гарну посмертну згадку.

Новий воєнний корабель, т. зв. дреднот (dreadnought) спущено минувшого тижня на воду в Філядельфиї. Має він бути одним з найбільших великанів на цілій кулі земській, а називає ся Wyoming. Є він довгий на 550 стіп, а широкий на ліній водній 93 стіп. Його посміність виносить 26,000 тон. Обчислена пересічна швидкість 20½ вузлів на годину.

Далеко на півночи аж у Форт Сміт, домініяльне канадійське правительство заложить сего року досьвідчальну фарму. Буде се перша того рода фарма в найдальшій півночи. Чи можливе там господарство, покаже ся власне на сій фармі.

Кандидат на президента.

Стейтові часописи доносять, що кандидатом републиканьскої партиї на президента Злучених Держав, буде дотеперішний президент Тефт. За Тефтом мав ся заявити бувший президент Рузвельт, котрий спершу сам мав дуже велику охоту ставити свою кандидатуру, особливо коли вернув з своєї африканьскої подорожи в великих парадах через Европу, де его приймали як удільного монарха. В Америці Рузвельт троха змалів...

Ні боїть ся неба.

Один монах їхав на кораблі. Настала буря і він дуже злякав ся. — „Як ви думаєте, пане капітан, — запитав він, — великої небезпеки нема?" — „Противно! — відповів капітан. — Як буря не втихне, то десь около півночи всі ми, думаю, будемо в царстві небеснім". — „Господи помилуй і сохрани нас від такого нещастя!" — прошепотів переляканий монах.

Часопись „Шершень", дотеперішний орган Нового Руского Народного Союза перестала виходити почавши від дня 1 червня. Натомість почне виходити нова часопись „Народна Воля" з осідком в Олифанті, Пенсильванія, під редакциєю д. Евгена Гвоздика.

Австрійські маневри відбудуть ся сего року над угорською границею Галичини. Возьме в них участь до 100,000 війська по угорській стороні, а 100,000 по галицькій стороні. На маневрах буде не лише австрійський монарх і наслідник престола, але і німецький цісар, Вільгельм.

Читайте і передплачуйте „Нову Громаду". Кождий Українець повинен мати в себе дома „Нову Громаду". Ширіть, і передавайте єї з рук до рук від хати до хати, щоби на другий рік стала дневником.

Роберт Гувілен.

ЦЕМЕНТОВИЙ МОНОПОЛЬ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Цемент є найліпшим а до того таним матерялом будівляним. Иньші будівляні материяли, як примiром дерево, що раз дорожіють, в міру того як їх достаток вичерпує ся. Крім того будівляний материял повинен мати ліпші санітарні (здоровляні) прикмети, конструкцийну податність, безпечність і тревалість, як має дерево. Цемент відповідає всім тим вимогам.

В міру зросту населеня оказує ся потреба щораз більшої сіти і що раз досконалійших гостинців. Нинішні цементовані дороги будуть довго жити в історії.

Фармар потребує цементу до найріжнороднійших ужитків і уприємнює собі житє на фармі через виконуванє з цементу всякого рода корисних забудовань.

Найновійший винахід Едісона, що до будови цементових домів, отвирає для цементу нове широке поле. Незадовго побачимо, що цементові доми будуть переважати. Буде се користним і для самих робітників. Такі доми ліпші до мешканя, бо они не піднадають надто впливам змін погоди і температури. Такий дім буде здоровий, дасть ся легко вичистити, буде безпечний від хробацтва і огню, а передовсім гарний і таний. Сей винахід є тріюмфом науки. Без того знаня, яке нині дає чоловікови хемія, винахід цементу був би не можливий.

Для того то оно зівсім не є дивним, що цементова індустрия звернула на себе увагу нинішних божків золота. Великі капіталісти почали „інтересуватись" цементовою індустриєю доперва від 1900 р.

І за такий короткий час они майже в цілости єї опанували!

Тепер на поли цементової індустриї ведеся запята борба. Велике число дрібних цементових заводів змушено бороти ся з одним великаном. Ся борба безнадійна.

Єї вислід недалекий, і не трудно его предвидіти. Борба ся, як завсе, скінчить ся побідою того одного, сильнійшого!

Вже в 1903. році цементова індустрия розвинулась до тої степени, що уряд Злучених Держав сам занял ся дослідами над природними желами цементових материялів.

Дотичне справоздане зістало оголошене в 1905 р. і оно виказувало, що в 48 державах (стейтах) находять ся широкі поклади материялів здібних до виробу цементу. Найліпші поклади мають находити ся в дістрікті Lehigh, Пенсильванія.

Скількість випродукованего в 1905 р. портландского цементу виносила 20 міліонів барил. Половину з того достарчило само Allentown, Pa. лежаче в середині дістрікту Lehigh.

Від того часу продукция зросла до величезних розмірів. В 1910 році тілько компанії „Atlas" і „Universal Co." випродукували 20 міліонів барил!

„Atlas" був від 1903 р. найбільшою компанією продукуючою цемент. Він зростав з року на рік в міру того як зростав попит на цемент.

В початках 1910 р. ся компанія розросла ся до небувалих розмірів. Єї головний заклад в Northampton Pa., займав цілу квадратову милю.

Самих департаментів для продажи було в сій компаниї 52! Завдяки своїй великанській продукциї, була компанія „Atlas" в змозі дістати від уряду контракт на величезні доставки цементу при будові Панамського каналу. Ціна цементу в сім контракті була обрахована так низько, що на неї не могла обстати жадна иньша компанія. А сей контракт був заразом добрим адвертайзментом! Діла „Atlasа" розрослись до небувалих розмірів. Але власне сей зріст, став причиною его упадку.

(Дальше буде)